

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dołączony jest arkusz Rozmaitości, pisma ku pożytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 4 ar. 28 kr., na poście Lwowskim 5 ar. 12 kr., na wszelkich innych postach 6 ar. 36 kr. m. konw. Prenumerata półroczna wynosi 2 ar. 50 kr. tylko co kwartałna.

# G A Z E T A L W O W S K A.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Za umieszczenie w Dodatku placę się od wiersza w pół kolumnie (drukem garmont) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 k. mon. konw. Za większe litery placę się wedle tego, ile na awyższyj druk obrachowane miejsce są. Redakcyja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Sobota

N<sup>o</sup> 76.

29. czerwca 1844.

Dzisiejszy numer „Gazety“ jest ostatnim dla p. p. prenumeratorów na drugie półrocze i drugi kwartał roku bieżącego.

## Przegląd artykułów.

**Wiadomości krajowe:** Z Czech: Rozruchy tkaczy fabrycznych w Pradze i okolicy.

**Wiadomości zagraniczne:** Hiszpanija: Przykre położenie ministra skarbu. — Stan zdrowia Królowej.

**Anglija:** Jeszcze o pobycie Cesarza rossyjskiego. — Wiadomości z Dublinu o O'Connellu. — Dziennik Times o terażniejszym stanie z Państwem Marokańskiem.

**Francyja:** Pogląd na dotychczasowe czynności izby deputowanych. — Niespodziana podróż Cesarza rossyjskiego do Londynu. — Rezultat dotychczasowych rozpraw nad kolejami żelaznemi. — Komisarze obcych Rządów na wystawie przemysłowości francuzkiej. — Interesa Anglii w stosunkach Francyi i państwa marokańskiego.

**Rossyja:** Rozkaz noszenia sukien według formy, do jakiej ma prawo.

**Szwecyja:** Powrót Króla do stolicy, z podróży po kraju.

**Multany:** Nowa ustawa wzbraniająca Żydom wyszynku wódki i t. d.

**Nowiny.**

**Wiadomości handlowe i przemysłowe:** Ze Lwowa. — Z Tarnopola. — Z Krakowa. — Z Warszawy.

**Dodatek nadzwyczajny.**

## WIADOMOŚCI KRAJOWE.

### Czechy.

Pragska Gazeta donosi z Pragi pod dniem 29. czerwca: Dnia 17. b. m. dowiedziała się władza policyjna, że tkacze w fabrykach ko-

tonu tak w samej Pradze jako też w okolicach przyległych dla tego się uchylają od roboty, aby wyższą placę wymusić. — Chociaż pomienione władze przedsięwzięły natychmiast stosowne środki do przywrócenia pokoju i porządku między uporczywymi tkaczami, i chociaż je w tej mierze z największą gotowością i ogłędnością wspierało c. k. wojsko, jednakże w niektórych fabrykach kotonu zburzyli tkacze maszyny, zanim temu zapobiedz było można. — Wszelako za wystąpieniem przywołanej wojskowej siły i za dobitnym napomnieniem upamiętali się buntownicy i powrócili do roboty, tak, że już nie było potrzeba przeciwko nim używać broni. Z powodu tego ubolewania godnego wypadku rozpoczęto teraz sądowe badanie, a winowajcy mogą się spodziewać przepisanej ustawami kary za zbrodnicze swoje postępowanie.

## WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

### Hiszpanija.

Podług wiadomości z Madrytu pod dniem 10. czerwca, obawiają się tam ministryjalnego przesilenia; minister Mon nie chce bynajmniej przyjąć tych przykrych warunków, pod któremi matadorowie kupieckiej giełdy chcą mu podać środki do splacenia prowizyi od trzech procentowych obligacyj; słychać, że Narvaez zamyśla tego upartego ministra skarbu zastąpić panem Carrasco, który lepij z spekulantami umiał się porozumiewać. W ostatnim czasie można bardzo często słyszeć to słowo: państwo bankrutuje.

Z Paryża dnia 15go czerwca. Jest niezawodną rzeczą iż niebytność Królewskiej rodziny w Madrycie przeciągnięto się przyja-

mniej de miesiąca października. Stan zdrowia Królowej Izabeli, która jak wiadomo, od swoich lat najmłodszych, cierpi na słabość zaskórna, będzie zapewne wymagał długiej kuracji a to przez zewnętrzne używanie wody w rozmaity sposób. Młoda Królowa zaczęła już brać proste ciepłe kąpiele w Barcelonie, aby się przeto do morskich kąpielei przygotować, a w jesieni używaniem mineralnych źródeł w Caldas kurację swoją zakończy.

Tymczasem będzie cały gabinet, jakto powszechnie twierdzą, powołany do Barcelony, gdyż jedność działalności władzy rządowej nie mogłaby bez wielkiego uszczerbku na tak długo być przerwana. Jakoż zdaje się nawet, że ta potrzeba przeniesienia rady gabinetowej do tymczasowej rezydencji Królowej, już się poniekąd uczuć dała.

### Wielka Brytania i Irlandyja.

Do dzieńnika *des Debats* piszą pod dniem 11. czerwca z Londynu: Prayście Cesarza rosyjskiego w Londynie było zupełnie życzliwe, mianowicie ze strony Królowej i angielskiej arystokracji. Lud zachowywał się przyzwyczajenie okazując jednakże tego zapalu, jakim się przyjęcie marszałka Soult w roku 1837 odznaczało. Co Cesarza najbardziej zajmowało, byłato postawa naszego wojska; wspominał o tém ustawicznie, i wyraził nawet z tego powodu Sir Robertowi Peel i lordowi Aberdeen swoje upodobanie. Porucznik William Peel, syn pierwszego ministra, otrzymał krzyż komandorski orderu 6. Anny w brylantach, i na życzenie Cesarza został przeznaczony na dowódcę parostatku, na którym do Rotterdamu powrócił. Prócz tego wiele także innych osób u dworu otrzymało ordery. — Polski bal w Willis-Rooms był tak świetny i liczny jak nigdy przedtém. Z dam przewodniczących widziano sprzymienione urodę i dyamentami księżnę Bedford, Leinster i Sutherland, margrabinę Ailesbury, hrabinę Mount-Edgcombe i wiele innych. Tańczono Polkę. Tancerki miały na sobie polski ubiór. Z ubiorów fantastycznych był ubiór niejakiego pana Murray, to jest kostium, który Król Szoy w Abisynii darował majorowi Cornallisi. Mistress Murray była ubrana jako małżonka mandaryna pierwszej godności. Taniec trwał aż do rana. Mówią, że Cesarz przysłał jednej z przewodniczących dam na ten bal 500 funtów szter. (Z drugiej strony zawierają angielskie pisma list barona Brunów do księżnej Somerset, która oświadczyła, iż pomieniony bal na

inny czas odłożyć zamysła. Baron oświadczył w tym liście imieniem Cesarza, iż dobroczynny zamiar, który damy komitetu miały na celu, nie powinien doznać żadnej przeszkody, a jeźliby potrzeba było przyczynić się do subskrypcyi, tedy upoważniony jest od Cesarza podpisać każdą sumę, jaką księżna za dobrą uzna.)

Taka posucha jak tegoroczna, nie wydarzyła się w Anglii od roku 1826, jakoż lękają się już nawet aby paszy dla bydła nie zabrakło. Cena siana poszła w górę na 5½ funta szter. za beczkę; w niektórych miejscach płacą nawet po 6 guineów.

Z Dublinu pod dniem 11. czerwca donoszą: »Słychać, że gubernator więzienia Richmond oznajmił wczoraj O'Connellowi i jego spółtowarzyszom, że odtąd na mocy wyższego rozkazu ani na podawanie adresów nie zezwoli, ani też w ogóle żądanych deputacyj nie przypuści. Już uawet kilka z tych ostatnich odprawiono. Pojedynczych odwiedzających jeszcze wpuszczają, ale tak rzadko jak tylko można, a zawsze tylko kilka osób na raz.« Dzieńnik *Fremant* mówi: »Przełożeni więzienia chcą zamknąć wszelki wychód, którymby radość O'Connella z terazniejszego jego tryumfu do publiczności dostać się mogła, w końcu nawet pozatykają i dziurki od klucza do jego celi. Odtąd nie będzie już przyjmował deputacyj. O nierozsądni! Dźwięk głosu jego odzywać się będzie setne wieki we wszystkich sercach Irlandczyków, a każdy wolny powiew wiatru na wyspie ogłaszać będzie myśli jego. Usilność przytłumienia uczuć, które teraz wszędzie tak potężnie się odzywają, będzie zupełnie nadaremna.«

Dzieńnik *Times* ogłasza pod napisem: »Terazniejszy stan państwa Marokańskiego« długie pismo swojego korespondenta w Mogador, z dnia 28. kwietnia, którego główna treść opiewa, jak następuje: »Tu nie słychać o niczem jak o wojnie i wojennych pogłoskach, a podczas gdy prowincyje Shedma i Hhalia wszystkie swoje zbrojne siły tu nadesłały, gdzie gubernator przegląd nad niemi odbył, nie mówiono o niczem innem, jak o świętym wojnie przeciw niewiernym, która w najwyższym stopniu serca wszystkich prawych Muzułmanów zapala. Zamiar tutejszych przygotowań wojennych ma być dwojaki, najprzód, zniweczyć nieprzyjacielską wyprawę morską Hiszpanów, a potem oprzeć się napadom Francuzów w północno-wschodnich pogranicznych prowincyjach. O Hiszpaniję Maurowie zresztą nie wiele dbają; gardzą oni Hiszpanami jako wojownikami.

Inaczej ma się rzecz z Francją; samo imię francuzkiego konzula przybiera twogą marokańskiego gubernatora. Tak więc uzbrojenia te mają właściwie tylko Francję na celu, i tylko nieroztropne i zupełnie bezzasadne zaufanie marokańskiego rządu, że mu Anglija w każdej wojnie swego potężnego wsparcia użyje, skłania go, mimo wszelkich przedstawień angielskiego konzula do boju z Francją, której chce zaprzeczyć owe północno-wschodnie pogranicze. Ile ta wojna samemu Cesarzowi jest pożądaną — to wcale inne pytanie. Najświadosi tych rzeczy tutejsi Maurowie twierdzą, iż Cesarz tej wojnie wcale nie sprzyja; że się jednak Abd-el-Kadera i jego religijnego fanatyzmu daleko jeszcze więcej niż Francji lęka, i że więc jedynie dla tej przyczyny tylko z Francją wojnować będzie, aby dowieść swoim poddanym, iż jest równie gorliwym przeciwnikiem niewiernych, jak sławny Emir, i że przeto, równie jak tenże, godzien ich podziwienia. Dodać jeszcze należy, że w całym państwie marokańskiem panuje wielkie nieukontentowanie, i że mimo spokojnych i łagodnych rządów, jakie Cesarz przeszło 20 lat już prowadzi, Arabom przecie i Maurom jego jarzmo, które w samej rzeczy z ciągłym, niemilosierdnym żdzierstwem jest połączone, nieznośnem się wydaje. Sami Maurowie to mówią, iż ich bracia w Algierze używają daleko większego bezpieczeństwa życia i majątku, niż w Marokko, a ludzie obeznani dokładnie z tutejszemi krajowemi stosunkami twierdzą, że pierwsi lepsi najezdniecy, byle tylko do jakiego poważanego narodu należeli, mogą się od Marokko u wszystkich żydów, to jest dziesiątej części całej ludności, tużież u większej części Arabów i Maurów, najchętniejszego przyjęcia spodziewać. Jak słabą jest powaga Cesarza w niektórych, a może i we wszystkich prowincjach dowodzi między innymi i ten wypadek, że prowincyje Shedma i Hhalia od dwóch miesięcy otwartą z sobą wojnę toczyły, i wielu ludzi z obudwu stron poległo, a Cesarz nie ważył się nawet poskromić tych domowych rozruchów. Gdy niedawno temu zbrojną siłę obu tych prowincyj na wojskowy przegląd do Wogador powołano, wezwał gubernator najprzód wojska jednej prowincyi i odesłał je nazad przed nadejściem wojsk z drugiej prowincyi, aby w ten sposób krwawemu ich starciu zapobiedz. Te zawistnym okiem poglądnące na siebie wojska mówiły: „Najprzód musimy pomordować naszych własnych Francuzów!” Oprócz tego zagrożony jest Cesarz nieustannie przez fanatyków pra-

wowiernej stolicy Fez, którzy z jego niby rywalem Abd-el-Kaderem ciągle związki utrzymują i broń mu i pieniądze dostarczają. Chętnie wynieśliby oni Abd-el-Kadera na Sultana dawnego królestwa Fez, które się nigdy ściśle z nowszem państwem marokańskiem nie spoiło. Co się zresztą zbrojnej marokańskiej siły dotyczy, tedy pominąwszy już nader dwuznaczny duch wojska, jest ono tak źle uzbrojone i tak mało wprawne do wojny, że o skutecznym oparciu się jakimkolwiek regularnemu francuzkiemu korpusowi, ani myśleć można; podług wszelkiego prawdopodobieństwa mógłby takowy już w sześciu dniach po przekroczeniu granicy, przed bezbronnem miastem Fez stanąć.

## Francya.

Z Paryża, dnia 13. czerwca. Prezydent izby deputowanych, uznał za rzecz potrzebną, przywleść téjże izbie w pamięć, co dotychczas na tych posiedzeniach, które prawie przez pół roku się odbywały, przyswiodła do skutku i co jęj jeszcze uczynić pozostaje. W tym zamiarze kazał wydrukować przegląd czynności izby aż do 8go czerwca, który porozdawał. Aż do tego czasu przyjęła izba 20 wniosków do ustawy i propozycyję panów Mauguin de Lassalle i Tesnières, która się fałszowania wina dotyczy. Prócz ustaw finansowych, najważniejsze z tych, które przyjęto, są ustawy o polowaniu, podatku przemysłowym, o więzieniach, patentach na wynalazki i rekrutacyi. Jest jeszcze 33 ustaw, nad którymi się naradzać mają, do których także 8 propozycyi należy. Najważniejszą z ustaw jest budżet; potem idą ustawy o kolejach żelaznych ku północnej granicy, z Orleanu do Bordeaux, z Paryża do Lugdunu, z Tours do Nantes i kolej z Rennes; o tych wszystkich przedłożono już sprawozdanie. W zaległości pozostaje jeszcze sprawozdanie o wnioskach do ustawy co się tyczy cła, zamknięcia rachunków budżetu z r. 1842, nadzoru nad powozkami, nalożenia podatku na krajowy cukier, przedruku dzieł, które wyszły w Sardynii, i zezwolenia funduszów dla marynarki.

— dnia 15. czerwca. Główną okolicznością, która podróży rossyjskiego Cesarza do Londynu podług zdania naszego gabinetu taką polityczną ważność nadaje, jest tajemnica, jaką ten monarcha umiał do ostatniej chwili podróż swą pokryć. Pan Reyneval, tutejszy sprawujący interesa na dworze rossyjskim, otrzymał od pana Guizot zlecenie wywieść się dokładnie, o ile pogłoski o podró-

ży Cesarza Mikołaja do Anglii, są uzasadnione. Naturalną jest rzeczą, że dwór Tuileryjów życzył sobie być objaśnionym w tym względzie, gdyż także i Ludwik Filip zamyśla odwiedzić Królowę Wiktoryję. Pan Reyneval wysłał zatem dnia 20go maja p. Bretueil, członka francuzkiego poselstwa w Petersburgu, do Paryża, aby donieść francuzkiemu gabinetowi, że Cesarz wprawdzie zamierza przedsięwziąć podróż w głąb swego państwa, ale jednak niema żadnego powodu, aby dać wiarę pogłoskom o podróży J. ces. Mości do Anglii.

Jakże się pan Bretueil zdziwił, gdy na kilka mil przed Berlinem, ujrzał tuż za sobą podróżny powóz Cesarza Mikołaja, z którym na ten sposób równo-cześnie do pruskiej stolicy przybył. Pan Bretueil ruszył następnego poranku dalej w swą podróż do Paryża. Ale jeszcze bardziej się zdziwił, gdy na żelaznej kolei do Hagi ujrzał się w tym samym powozie z Cesarzem Mikołajem, z którego własnych ust się dowiedział, że Cesarz do Anglii jedzie. Pan Bretueil pospieszył czemprowadzić do Paryża, aby donieść rządowi tę wiadomość, która się najwyraźniej depešom pana Reyneval sprzeciwiała. Taka tajemnica dała powód do różnych wniosków. Jeden z tychże staje się codziennie podobniejszym do prawdy. Wiadomo, że głównie tylko osobisty wpływ Królowej Wiktorii to sprawił, iż zostały przywrócone najprzyjaźniejsze stosunki między Francją a Angliją, któreto kraje od czasów traktatu lipcowego były z sobą powasńnione. Gabinet torysowski nie może odpowiednio swoim zasadom utrzymywać ścisłego przymierza z rządem lipcowym albowiem dążności jego skłaniają go głównie do przymierza z mocarstwami północy. Jakoż w istocie wyrażał się sir Robert Peel na uczcie rossyjskiej kompanii handlowej w Londynie, w tak pochlebnym wyrazach o Rossyi, jak tego jeszcze nigdy względem lipcowego rządu nie czynił. Wyraz *entente cordiale*, którego nigdy, mówiąc o wzajemnych stycznościach między Francją a Angliją nie używał, stosował na tej uczcie właśnie do Rossyi. Nasz rząd zna się aż nadto dobrze na tajemnych sympatyjach ministerjum Peela, aby się nie miał lękać jakiej dywersyi w jego postępowaniu z Francją, gdyby osobista obecność Cesarza Mikołaja w Londynie miała skłonić Królowę Wiktoryję do ściślejszego sprzymierzenia się Anglii z Rossyją. Czas okaże, o ile podobna obawa gabinetu Tuileryjów ziścić się może. Na teraz to tylko pewna, że ta obawa w samej rzeczy zachodzi.

— dnia 16go czerwca. Towarzystwa akcyjnaryjuszków odniosły zwycięstwo. Większość Izby, która im sprzyja, złożona jest z najrozmaitszych osób politycznych. Z różnych stronnictw jedno tylko legitymistyczne zamysłała jednogłośnie za propozycjami rządu i za uroszczeniami kapitalistów głosować. Przeciwnie zaś jest wielu konserwatystów, którzy w tej kwestyi od ministerjum się odszepili, a jeszcze większa jest ilość członków opozycji, którzy z panem Odilon-Barrot na czele, gabinetowe projekta o kolejach żelaznych wpiérają. Nie będziemy roztrząsać powodów tego zupełnego rozprężenia zwyczajnej karności stronnictw, ale domyślamy się, że z podobnego roztrząsania niekoniecznieby pomysłny rezultat wyniknął. Dość na tém, teraz jest rzeczą niezawodną, że pewnej małej liczbie kapitalistów milionowych, da państwo na lat 30 lub 40 niepowetowany zysk od trzech, czterech lub pięciu set milionów.

Przysłani tutaj od obcych rządów komisarze dla rozpoznawania wyrobów na wystawie przemysłowości francuzkiej, zgromadzają się często u jednego z swoich kolegów, to jest u deputowanego z Belgii, gdzie się wczoraj konferencyja dwudziestu dwóch takich komisarzy od dwudziestu różnych państw odbyła. Jestto, mówi jeden z dzienników ministerjalnych, »początek prawdziwie przemysłowego kongresu, którego drugie posiedzenie odbędzie się w Berlinie podczas wystawy towarzystwa słowego, a trzecie w Wiedniu, podczas pięcio-letniej na wzór Francyi urządzonej wystawy austriackich wyrobów przemysłowych. Koszta, które ponieśli z powodu wystawy naszych wyrobów przemysłowych przypuszczeni do takowej fabrykańci, to jest koszta podróży, i za wystawienie ich roboty, podają na półtrzecia miliona franków. Z drugiej strony zaś poczynione w skutek téjże wystawy interesa podają na 100 milionów, tak, iż jeżeli przypuścimy 10 procentu zysku, między 3900 fabrykantów, którzy na wystawę dostarczyli wyrobów, summe 10 milionów, tedy po odtrąceniu kosztów, dalby się rozdzielić czysty dochód pół osma miliona, z czego by na każdego fabrykauta w przeliczeniu po 1820 franków wypadło.

Jestto fakt niezaprzeczony, że Anglija zdaje sobie wszelką pracę, by w zgodnej drodze przywrócić dobre porozumienie między Hiszpaniją a państwem marokańskim. Że Anglija ma największy w tém interes, by przeszkodzić wszelkiej wojnie, któraby na niebezpieczeństwo wystawić mogła niepodległość państwa marokańskiego, rozumie się z resztą sa-

mo przez się, i dlatego bardzo niedorzeczne są posądzenia tych pism francuzkich, które zerwanie przyjacielskich stosunków między Francją a rządem Muleya Abderrhama na angielskim zabiegom przypisują.

### Rossyja.

Z Petersburga. — W miesiącu czerwcu ogłoszony tu został rozkaz dzienny pana ober-policmajstra petersburskiego, wydany na mocy rozkazu pana wojennego generał-gubernatora, którym zalecono policji czuwać, ażeby każdy mieszkaniec był odziany przyzwoicie i nie dozwalał sobie nosić sukien takiej formy, do jakiej nie ma prawa.

(Kur. Warsz.)

### Szwecyja.

Z Sztokholmu dnia 4. czerwca. Król przyjmowany jest w całej swojej podróży z okrzykami radości. Jeździ on bez wszelkiego przepychu, zupełnie jako człowiek prywatny. Wiadomo, że w Szkocyi włościante dostarczają koni pocztowych, a stacje pocztowe są zwyczajne włościąnskie zagrody. W takowych odbył już Król kilka noclegów i poprzestał na zwyczajnym jadłe. Nie widziano tam bynajmniej królewskich srebier, a dostojny podróżny używał przy obiedzie żelaznych włościąnskich widelców. Wszędzie rozmawiał najuprzejmiej, bez względu na osobę, z licznie zgromadzonym ludem i dowiadywał się, jakie są jego potrzeby. Po całym kraju odzywa się głos wdzięczności: »Mamy Króla, który te słowa: »Sprawiedliwość i prawda« nietylko w swoim godle, ale nawet wawem sercu nosi!»

— dnia 11. czerwca. Wczoraj w wieczór powrócił Król Jego Mość wraz z królewiczem, następcą tronu z podróży po zachodnich prowincyjach państwa do stolicy. Nie było żadnych festynów przyjmowania, gdyż Król wyraźnie takowe sobie wyprosił; tylko oddział konnej milicyi miejskiej towarzyszył powozowi Króla od miejskiej bramy aż do zamku. Zgromadzony po całej drodze i przed zamkiem tłum ludu witał Króla radośnemi okrzyki. Zaraz po przybyciu Króla odbyła się rada, na którój Król tymczasowy rząd rozwiązał.

### Multany.

Dziennik Pszczola multañska z dnia 4. (16.) czerwca nr. 44. donosi z Jass co następuje: »Nagle wzmaganie się ludności żydowskiej w Multanach, spowodowane najszczególniej przez napływ z państw cudzoziemskich tych rodzin, które nie mając gdzie indziej sposobu do życia, zagarnęły pod siebie z uszczerbkiem ubo-

giej klasy, wszystkie gałęzie przemysłowości, obudza tu od niejakiego czasu słuszną obawę.»

»Aby położyć koniec téj niespokojności, i zaradzić skutecznie wielkim nadużyciom, pochodzącym najszczególniej od osiadłych po włościach Żydów, którzy nie dość, że wyczerpują wszelkie zasłki rolnika, ale go nawet demoralizują przedawaniem na kredyt palonych napojów: głosowało jeneralne zgromadzenie ustawę, na mocy którój odtąd zakazano jest Żydom trudnić się po włościach i przy gościńcach wyszynkiem wódki, brać warendę dziejącinę i zajmować się handlem żywności. Jednakoże wolno im będzie i nadal prowadzić handel wszelkimi innymi przedmiotami, które zakazane nie są.

## N O W I N Y.

Nadeszły ureszcie najbardziej u nas ożywione czasy: Jarmark na wełnę i wyścigi konne. Przyszły tydzień rozstrzygnie, kto z Galicyjanów z najdzielniejszym w biegu koniem popisać się, i kto najlepszą cenę za swoją wełnę uzyskał potrafi. I jedno i drugie ma swoje powaby i swoich miłośników. Znaczne summy pieniężne, kosztowne puhary i głośnie uznanie publiczności będą nagrodą pierwszego; drugi zaś znajdzie ją podobno tylko w swoim własnym przekonaniu.

Do odbytego na dniu 24. b. m. na Zofijówce ciągnięcia na wyposażenie sieroty z zapisu ś. p. Łukiewicza, należało ogółem 75 sierót. Tym razem los obdarzył kapitalikiem 1000 zr. m. k. ośmio-letnią Juliję Reif, córkę po zmarłym przed kilkoma laty mosiężniku lwowskim.

Dnia 27. b. m. tknięty apoplexyją skończył doczesny zawód w 45 roku życia konceptista i translator Stanów galicyjskich Antoni Mochancki. Osierocona żona i dzieci tracą w nim najlepszego małżonka i ojca, kraj prawego urzędnika, a społeczeństwo ludzkie męża obdarzonego przymiotami, które powzechny szacunek mu jednały. — Pokój Jego popiołom!

Panorama obok wałów spacerowych będzie od dnia jutrzejszego zmienione; zamiast dotychczasowych widoków nrzymy: Wiedeń, Weneccyję, Londyn, Berlin, Petersburg, Moskwę, Konstantynopol, wyspę ś. Heleny itd. itd.

Koncert panny Teresy Ottavo odłożony został do dnia jutrzejszego.

Publiczność tarnowska liczném zebraniem się i hucznemi oklaskami uznała talent naszego Serwaczyńskiego, a to w dwóch koncertach, które tenże wirtuoz dał w Tarnowie dnia 18go i 22go b. m. — Z tego miasta udał się

w dalszą podróż artystyczną do Krakowa, a z powrotem zamierzył jeszcze jeden koncert (dnia 29. b. m.) Tarnowianom wyprawić.

Jedną z najpiękniejszych cerkwi naszego kraju jest ta, którą pan Józef Udrzycki w dobrach swoich Chlewczanach w obw. żółkiewskim temi czasy zbudował i przyozdobił. Nasz zaszczytnie znany artysta Jabłoński przysłużył się tej świątyni malowaniem wewnątrz i celniejszymi obrazami swego utworu. Uroczyste poświęcenie odbyło się dnia 10. z. m. przez JExcel. jw. ks. J. Śniwurskiego, biskupa przemyskiego ob. greckiego.

Pewien przyjaciel ludzkości, który nie życzy sobie być wymienionym, złożył dnia 24. b. m. w kasie lwowskiego Instytutu ubogich dar 1000 zr. m. k. z tém zastrzeżeniem, by tenże był jako stała fundacja uważany, i tylko procenta od téj summy mają być obracane na utrzymanie członków nowo wybudować się mającego Domu zaopatrzenia. — Komisya Instytutu ubogich podając ten szlachetny czyn do powszechnéj wiadomości, składa niniejszém wspaniałomyślnemu dawcy przynależną podziękę.

## WIADOMOSCI HANDLOWE I PRZEMYSLOWE.

(Z korespondencyi prywatnej.)

Ze Lwowa, dnia 28. czerwca. Po długim uspieniu handel wódką cokolwiek ożywił się poczyna; temi dniami zjawilo się u nas kilku spekulantów węgierskich, chcących zakupić znaczne partyje wódki: jeden z nich zawarł ugodę o 4000 garncy okowitej 30-stopniowej po 18 kr. m. k. garniec; małemi zaś partyjami kupy tutejsi płać garniec wódki szumowej po 13 kr., okowitej 30-stopniowej po 19 do 20 kr. m. k.

Zapasy tego trunku są jak się teraz pokazuje daleko mniejsze niż z początku sądzono, co téj okoliczności przypisać należy, iż wielu obywateli wcześniéj w tym roku pozamykali gorzelnie, niż w innych latach. Wyższa ta cena wódki zdaje się iż do listopada r. b. potrwa;

przyszła zaś cena zależyć będzie od urodzajów w ogólnosci, a od plonu ziemniaków w szczególności.

W handlu zbożem nie zaszła żadna zmiana; do Gdańska teraz pszenicy nie kupują, przeto odbyt tego ziarna ogranicza się li tylko na potrzeb miejscową.

Z Tarnopola, dnia 25. czerwca. Przecież naręście ów tak długo zaniedbany handel wódką lepszych doczekał się czasów. W skutek znacznego pokupu dla Bukowiny i dopytywania z Węgier, cena garnca okowitej podskoczyła tutaj na 17 do 18 kr. m. k., i podobno niebawem dojdzie 20 kr. m. k. — Co zaś do zboża, to ciągle w nizkiej jest cenie, i tak: korzec pszenicy 4 zr. 18 kr., żyta 1 zr. 48 kr., jęczmienia 1 zr. 40 kr. do 1 zr. 48 kr., owsa 1 zr. 40 kr. w. w.

Z Krakowa. Ceny zboża na tutejszej targowicy publicznej dnia 21. czerwca były według jakości następujące: korzec pszenicy od 14 złp. 15 gr. do 18 złp. 15 gr., żyta od 9 złp. 15 gr. do 11 złp., jęczmienia od 7 do 9 złp., owsa od 5 złp. 15 gr. do 6 złp. 15 gr., grochu od 10 do 12 złp., rzepaku od 23 do 24 zł.

(Gaz. Krak.)

Z Warszawy, dnia 19. czerwca. Na ostatnich targach warszawskich płacono: za korzec pszenicy 22 złp. 8 groszy, żyta 9 złp. 20 gr., jęczmienia 8 złp. 24 gr., owsa 6 złp. 6 gr., grochu 9 złp.

— Kurs giełdy warszawskiej z d. 18. czerwca: Listy zastawne nowe (bez kuponu) za 100 złp. dawano 98 złp.

(K. W.)

## TEATR POLSKI.

W poniedziałek (na dochód jpani Starzewskiej): *Panna mążatka*, komedyja w 3 aktach, Józ. Rzenziowskiego, — i *Okno na pierwszém piętrze*, dramat w 1 akcie, także Józ. Rzenziowskiego.

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest Ner. 26. Rozmaitości.)



Do dzisiejszej Gazety dołączone jest (na oddzielnéj ćwiartce) doniesienie literackie księgarni p. Milikowskiego w Lwowie, Stanisławowie i Tarnowie.

Redaktor J. N. Kamiński. — Nakładem Spadkobierców Franciszka Krattersa.

(Drukiem Piotra Pällera we Lwowie.)

(Dod. Nadaw.)

2119

N a k ł a d e m  
Franciszka Pillera i spółki  
we Lwowie

wyszło i dostać można we wszystkich księgarniach dzieło pod tytułem:

# NAUKA JĘZYKA POLSKIEGO

z zasad Szrzeniawy.

Zeszyt I. (124 str.) Lwów 1844. Cena 40 kr. m. k.

Zwracamy uwagę światłej publiczności na dzieło, którego autor z całą potęgą twórczej oryginalności wniknął w istotę języka polskiego, i stworzył sobie terminologiję przeprowadzoną z całą następnością myśli logicznej, wysuł za jej pomocą naukę języka z zasad. Żaden z grammatyków polskich nie pozwolił sobie takich zmian w terminologii jak nasz autor, ale też żaden nie posunął mozolnych badań co do właściwości języka tak śmiało i tak głęboko; żaden jeszcze nie odkrył nam prawd tak jasno i zrozumiale. Dla tego niniejsze dzieło możemy jako pierwsze w tym rodzaju za zupełnie skończone uważać, i polecić go jak najmocniej każdemu, komu tylko na dokładnem poznaniu języka ojczyzstego zależy.

Dawniej wyszło nakładem tej samej księgarni:

## S z r z e n i a w a ' s

Wortforschungslehre der polnischen Sprache

2 Theile gr. 8. Lemberg 1842—1843. Cena 5 zr. 30 kr. m. k.

Spis niektórych nowych dzieł, znajdujących się w księgarni

FRANCISZKA PILLERA I SPÓŁKI we Lwowie.

(Cena w monecie konwencyjnej.)

Podwysocki, Konst. — Pan Dezydery, powieść. w 12ce Wilno 1843. 1 zr. 40 kr.  
Choloniewski X. Stan. — Dwa wieczory pani Starościny Olbromskiej. Wydanie A. Zawadzkiego. w 8ce. Wilno 1843. 2 zr. 15 kr.

Strumillo, Józef. — Ogrody północne. Wydanie czwarte poprawne z 10 tablicami litogr. zawierającemi 70 figur, plan i widok ogrodu angielskiego. 3 tomy w 8ce. Wilno 1844. 10 zr.  
Veith, ks. J. Em. — Słowa nieprzyjaciół Chrystusa, tłumaczył z niemieckiego

- Ks. Stan. Choloniewski. w 8ce. Wilno 1843  
2 zr. 30 kr.  
na pap. welin. z ryciną 3 zr. 20 kr.
- Tajemnice objawione** i przepisy rozmaitych doświadczonych użytków w gospodarstwie miejskiem, domowém, w sztukach, rzemiosłach i t. d. z uwagą na wygodę i oszczędność w różnych potrzebach życia. w 42ce. Warszawa 1844. 1 zr. 15 kr.
- Snopek nadwiślański** z płodów piśmiennictwa krajowego zebrali M. Ossoryja i K. B. z Jarosławca, z muzyką J. Elsnera i J. F. Dobrzyńskiego, drzeworytami W. Smokowskiego. w 42ce, Warszawa 1844. 3. zr.
- Serwatowski, Ks. Wal.** — Wykład pisma świętego nowego zakonu, Tom I. Oddział 1. i 2. w 8ce. Wieden 1844. Cena przedplaty jednego oddziału 45 kr.
- Bozmyślenia Ewangelij** rozdzielone na wszystkie dni roku idąc za zgodnością czterech ewangelistów, wraz z wiadomością o życiu księdza Diukena, przełożone na język polski przez J. S. Tom I. II. z ryc. w 12ce. Wilno 1844. Przedplata na 8 tomów wynosi 13 zr. 20 kr.
- Uwagi i przykłady** przeciwko dręczeniu zwierząt. Książeczka poświęcona dla ludu na dochód pogorzalców w Miejskiej Górcie. w 16ce. Leszno 1844. 30 kr.
- Deklamator polski.** Wybór celniejszych utworów poetycznych literatury krajowej, zebrał, w uwagi tyczące się deklamacyj zapatrzył i do użytku młodzieży zastosował F. H. Levestam. Oddział I. w 12ce. Warszawa 1844. 1 zr.
- Flipowicz, Januar.** — Pan Jasnotki. Powieść litewska (wierszem) z podań ludu. w 12ce. Wilno 1843. 24 kr.
- Jeziarski, M.** — Julia i Maryja, powieść. 2. tomy. w 12ce. Wilno. 1843. 2 zr. 30 kr.
- Benedeg J., Irland.** 2 Theile. 8. Leipzig 1844 brosch. 6 fl.
- Kohl, J. G., Reisen in Irland.** 2 Theile. 8. Dresden 1843. geh. 8 fl. 30 kr.
- Pichler, Carol geb. Greiner,** Denkwürdigkeiten aus meinem Leben. 4 Bändchen. gr. 12 Wien 1844. brosch. 5 fl.
- Schmidlin, Ed., Die bürgerliche Gartenkunst** oder Anleitung zur zweckmäßigsten Anlage, Eintheilung und Bestellung der Haus- und Wirthschafts-Garten. Mit vielen Gartenplänen, Kostenüberschlägen, Zeichnungen und Figuren. gr. 8. Stuttgart 1843. brosch. 3 fl.
- Hoffmann, Dr. W., Die Geschichte des Handels, der Erdkunde und Schiffahrt** aller Völker und Staaten, von der frühesten Zeit bis auf die Gegenwart, mit Rücksicht auf die polit. Verhältnisse, die Zustände der Cultur, Industrie u. s. w. nebst statist. Tabellen. Erste Lieferung gr. 8. Leipzig 1844. Preis für das complete Werk in vier Lieferungen 5 fl.
- Esler, J. M., Das Paradies für Jedermann** erreichbar, ledtlich durch Kräfte der Natur und der einfachsten Maschinen. Ulm. 1843 geh. 30 kr.
- Capitän Marryas, sämtliche Werke.** Taschenausgabe. Stuttgart 1843. 1844. Preis pr. Bändchen 15 kr.
- J. F. Castelli's, sämtliche Werke.** Vollständige Ausgabe letzter Hand, in strenger Auswahl. In 15 Bändchen kl. 8. auf feinem Belinpapier mit dem Porträt des Verfassers. Prän. Preis für das Bändchen 30 kr. und bei Vorausbezahlung des ganzen Werkes für alle 15 Bändchen 6 fl.
- Baumeister, W., Anleitung zur Kenntniß des Aeußern des Pferdes, für Thierärzte, Pferdebesitzer und Pferdebesitzer jeden Standes.** Mit 140 Holzschnitten. gr. 8. Stuttgart 1843. geh. 2 fl. 15 kr.
- Dessen, kurz gefasste Anleitung zur Haus-Pferdezucht** für den Landwirth als Pferdezüchter. 8. Ulm 1843 geh. 50 kr.
- Album der Haupt- und Residenzstädte Europa's** herausgegeben von L. Bechstein. I. Section 3te Lieferung. Wien. Ersten Hogen. Jede Lieferung enthält die Beschreibung einer Stadt, einen Plan, eine Total-Ansicht mit 10 Ansichten der Hauptgebäude. gr. 8. Schweinfurt 1844. Subsc. Preis eine Lieferung 24 kr., einzeln jede Lieferung 30 kr.
- Wilmarshof Carl, Geschichte von Böhmen.** 8. Leipzig 1844 brosch. 1 fl. 30 kr.